

01-02-2024

Handleplan for læsning

Stoholm skole

Lene Lausen & Laila Christensen

Indholdsfortegnelse

INDSKOLING.....	2
0. klasse	2
Handleplan.....	2
1. klasse	3
Handleplan.....	3
2. klasse	4
Handleplan.....	4
3. klasse	5
Handleplan.....	5
MELLEMTIN	6
4. klasse	6
Handleplan.....	7
5. klasse	8
Handleplan:	8
6. klasse	9
Handleplan:	10
UDSKOLING.....	11
7. klasse	11
Handleplan:	11
8. klasse	12
Handleplan:.....	12
9. klasse	13
Handleplan:.....	13
ELEVER I RISIKO FOR VEDVARENDE LÆSEVANSKELIGHEDER	15
Læringskonferencer.....	16
Årlige handleplaner for ordblinde	16
Læsehold for ordblinde	17

INDSKOLING

0. klasse

<p>Børnehaveklassen – Fælles Mål, læseplan og vejledning</p> <p>Om børnehaveklasse</p> <p><u>Vi har særligt fokus på:</u></p> <ul style="list-style-type: none">
- Kan fortælle og lytte til et faktisk eller fiktivt hændelsesforløb med støtte
- Kan anvende det mundtlige sprog aktivt med anvendelse af begreber og sætninger
- Viser interesse for læseindlæringen - Kender til læseretningen og stavelser.
- Har kendskab til bogstavernes form, navn, lyd og bevægelse (håndfonem)
- Har kendskab til at en tekst er opbygget af ord og sætninger og at ord er opbygget af bogstaver
- Kender læseuglerne "Se på billedet", "Sig 1. lyd" og "Gæt" - Er sproglig opmærksom
- Rimer med på ord
- Anvender børnestavning
- Viser lyst til at få læst højt og låne bøger med hjem.
<p>Handleplan</p> <p>I starten af 0. klasse er der fokus på fonologisk opmærksomhedstræning og der er skrivning fra første skoledag. I løbet af efteråret begynder arbejdet med de 3 alfabeter (form, navn og lyd).</p> <p>Vi bruger vores eget materiale til Smartboard til bogstavindlæring. Som bygger på materialer "Hop ombord" og Jens Moltzen. Eleverne arbejder på I-pads på aktuelle læringsapps</p> <p>Efter vinterferien får eleverne en orange læsemappe indeholdende et læsekort og en forældrefolder med gode råd. De første bøger er classesæt - og senere individuelle læsebøger, anbringes i mappen. Den orange læsemappe følger eleven til og med 2. klasse. Udvalgte læseugler præsenteres og hænges op i klassen. Hver uge besøges skolebiblioteket. Skolebibliotekaren læser højt, hvorefter eleverne låner bøger.</p>
<p>Evaluering</p> <p>Obligatorisk evaluering:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Sprogvurdering 3-6
• Bogstavprøve 1 og 2
• Forår: evt. Re-test med sprogvurdering 3-6
• Læringskonference - efterår og forår. Kommende klasselærer deltager i forårets læringskonference <p>Løbende evaluering</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi tester løbende, hvor langt eleverne er i bogstavkendskab.
• Elevsamtaler
<p>Forventninger til forældrene</p> <p>Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplan på Aula. Vi forventer, at der læses i læsebøgerne og der noteres på læsekortet</p>

1. klasse

Læsning i folkeskolen

Mål

Undervisningen skal skabe et godt fundament for skriftsprogsudviklingen. Den skal styrke og udvikle elevernes sproglige færdigheder, give eleven mulighed for at erfare, at læsning og skrivning kan give oplevelser og viden. Undervisningen skal sikre, at eleven efter 1. klasse:

- Kan bogstavernes form, navn og lyd
- Kan afkode og forstå tekster af sværhedsgrad lix 5-10
- Kan skrive små sammenhængende tekster med børnestavning
- Kan opdele lydrette ord i fonemer og stavelser
- Kan finde, tilføje og fjerne forlyd i lydrette ord
- Kan fortælle et faktisk eller fiktivt hændelsesforløb uden hjælp
- Viser læselyst
- Har gode læsevaner

Handleplan

Læseundervisningen er fokuseret på, at eleverne lærer at læse - med andre ord "knækker koden". Der er fortsat fokus på fonologisk opmærksomhedsstræning. Af hensyn til elever, som kan være i risiko for vedvarende læsevanskeligheder, anvendes lydmetoden. Indførelse i læsestrategier er en del af den daglige undervisning. Bl.a. med kursus i tapping. Udvalgte læseugler hænges op i klassen efterhånden, som læsestrategierne præsenteres for klassen. Dansk læreren beslutter, om der skal anvendes et læsebogssystem. I den orange læsemappe har eleven sine individuelle læsebøger til læsetræning. Bøgerne skal være af en sværhedsgrad, som eleven magter (på niveau). Vi bestræber os på, at alle får gode læseoplevelser og oplever succes uanset læseniveau. På elevernes læsekort noteres hvilke bøger, der er læst og hvor mange sider. Hvis eleven ikke læsetræner hjemme regelmæssigt, gør læsevejlederen/dansk læreren opmærksom på problemet. Herefter kontaktes hjemmet. Efter jul flyttes fokus fra alle elever til de elever som har særlige behov i de to 1. klasser. Disse elever har brug for ekstra opmærksomhed for at komme i gang med læseudviklingen. Tilbuddet kaldes "Intensivt kursus" - se nærmere side 16. Øvrige elever skal herefter være mere selvhjulpne med at få byttet bøger på skolebiblioteket eller på klassen. Læsning og skrivning går hånd i hånd. LST inddrages i videst muligt omfang. Hver uge besøges skolebiblioteket.

Evaluering

Obligatorisk evaluering:

- December-evaluering
- Ordlæseprøve 1
- Stavetjek 1
- Risikotest for ordblindhed for elever med vedvarende læsevanskeligheder.
- Læringskonference

Løbende evaluering

- Læsemåling (finde det aktuelle lixtal for hver enkelt elev)

Forventninger til forældrene Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula. Der læses dagligt hjemme i de bøger, som klassen arbejder med og i de individuelle læsebøger i den orange mappe. Hver gang der er læst hjemme, noterer forældrene det læste på læsekortet.
---

2. klasse

Handleplan Læseundervisningen er stadig fokuseret på, at eleverne lærer at læse - med andre ord "knækker koden". Af hensyn til elever, som kan være i risiko for vedvarende læsevanskeligheder, anvendes lydmetoden. Der laves også opfølgende kursus med tapping. Læseuglerne hænger i klassen og repeteres jævnligt. Der arbejdes med "De 120 hyppigste ord" i varierende aktiviteter. Dansk læreren beslutter, om der skal anvendes et læsebogssystem. I den orange læsemappe har eleven sine individuelle læsebøger til læsetræning. Bøgerne skal være af en sværhedsgrad, som eleven magter (på niveau). Vi bestræber os på, at alle får gode læseoplevelser og oplever succes uanset læseniveau. Gennem lærerens oplæsning præsenteres eleverne for forskellige tekstgenrer. Eleverne introduceres for enkle læseforståelsesstrategier. På 2. årgang får eleverne Intowords kursus af skolens læsevejleder. De elever, som har behov for ekstra opmærksomhed omkring deres læseudvikling vil få tilbudt et "intensivt kursus" af skolens læsevejleder. I marts måned laves en screening i 2. klasserne med henblik på at finde de elever, som er i risiko for vedvarende læsevanskeligheder. Hvis en elev viser vanskeligheder i forbindelse med screeningen igangsættes en fast procedure - se side 15. Læsning og skrivning går hånd i hånd. LST inddrages i videst muligt omfang. Hver uge lånes der bøger på skolebiblioteket.
Evaluering Obligatorisk evaluering: <ul style="list-style-type: none">
• National overgangstest i begyndelsen af skoleåret
• DVO's nonordsdiktat
• ST2
• Læringskonference Løbende evaluering: <ul style="list-style-type: none">
• Læsemåling (finde det aktuelle lixtal for hver enkelt elev)
Forventninger til forældrene Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula. Der læses dagligt hjemme i de bøger, som klassen arbejder med og i de individuelle læsebøger i den orange læsemappe. Forældrene opfordres til at downloade Intowords på: Intowords
Læsning i folkeskolen Mål Undervisningen skal fortsat give eleven lyst til at læse og skrive. Skriftsproget anvendes aktivt i hverdagen til at få oplevelser, til at få oplysning og information og til at bruge som kommunikationsmiddel. Undervisningen skal sikre, at eleven efter 2. klasse:

- Kan afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 10 - 15
- Kan anvende relevante afkodningsstrategier (læseuglerne)
- Kan anvende enkle læseforståelsesstrategier (fx læseormene)
- Kan læse og skrive en stor del af de almindelige ord
- Kan skrive og læse en tekst, som indeholder forskellige genretræk
- Har begyndende kendskab til ordklasser og bøjningsformer
- Har læselyst og gode læsevaner

3. klasse

Mål

[Fælles Mål for læsning](#)

Undervisningen skal fortsat bevare elevens lyst til at læse og skrive. Elementære læse-, skrive- og stavefærdigheder udvikles og automatiseres. Eleven anvender læsning og skrivning gennem opsøgende og udforskende virksomhed i alle fag og på tværs af fagene. Undervisningen skal sikre, at eleven efter 3. klasse:

- Kan afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 15 - 20
- Kan anvende sikre og automatiserede afkodningsstrategier
- Kan læse sprogligt udviklende tekster og bruge forskellige læseforståelsesstrategier
- Kender forskellige læseteknikker
- Kan søge ordforklaring til forståelse af ord og fagudtryk
- Kan indgå i en tolkende samtale om tekster
- Har læselyst og gode læsevaner
- Kan skrive sammenhængende fiktions- og fagtekster, som kan læses og forstås af andre.
- Har kendskab til forskellige genrer og kan anvende genretræk i egne tekster
- Kan stave de "120 hyppigste ord" korrekt

Handleplan

I 3. klasse er fokus på automatisering af elevernes læsefærdigheder. Der skal læses mange sider, og eleverne præsenteres for mere krævende tekster. Der arbejdes med sprogforståelse og ordforråd som fundament for elevernes læseforståelse. Her anvendes Læseormene. Dansklæreren beslutter, om der skal anvendes et læsebogssystem. Læsetræningen fortsætter i de individuelle læsebøger. Et mindre antal elever tilbydes intensivt kursus. Læsning og skrivning går hånd i hånd. LST inddrages i videst muligt omfang. Hver uge lånes der bøger på skolebiblioteket.

Evaluering

Obligatorisk evaluering:

- National Overgangstest i begyndelsen af skoleåret
- Sætningslæseprøve 2 (SLP2)
- ST3
- Læringskonference

Løbende evaluering:

- Læsemåling (finde det aktuelle lixtal for hver enkelt elev)

Forventninger til forældrene

Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula. Der læses dagligt hjemme i de bøger, klassen arbejder med og i de individuelle læsebøger. Enkelte klasser bruger stadig den orange læsemappe. Forældrene opfordres til at downloade [Intowords](#). Støt barnet i at overholde de aftaler, som laves omkring læsning og andet hjemmearbejde.

MELLEMTRIN

4. klasse

Læsning i folkeskolen

Mål

Fokus i læseundervisningen skifter fra at lære at læse til at læse for at lære. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 20 - 25
- anvende sikre og automatiserede afkodningsstrategier af kendte og nye ord i alderssvarende tekster
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge forskellige læseforståelsesstrategier
- søge ordforklaring til forståelse af ord og fagudtryk
- kende forskellige læseteknikker/notatteknikker
- tilpasse læsehastighed, præcision og læsemåde til formål, genre og sværhedsgrad
- udtrykke forståelse af det læste mundtligt og skriftligt
- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster med god forståelse
- læse med bevidsthed om eget udbytte af det læste
- søge og vælge skøn- og faglitteratur på bibliotek og i digitale medier
- læse lette, korte norske og svenske tekster

Handleplan

De grundlæggende læsefærdigheder skal fortsat udvikles ved en systematisk og omhyggelig læseundervisning på mellemtrinnet. Der er fokus på konsolidering og automatisering af læsefærdigheder, på læselyst og på udvikling af strategier til læseforståelse i alle fag.

Intowords: Alle elever kender til de grundlæggende muligheder i programmet. Der arbejdes fortsat på at tilpasse brugen til den enkeltes behov. Ved skriftlige opgaver arbejdes der med, at den skrevne tekst skal læses af én af Intowords stemmerne med henblik på at støtte eleven i at selvevaluere og videreudvikle egen tekst. Intowords kan downloades her: [Intowords](#)

Faglig læsning: På mellemtrinnet er der aftalt følgende for 4. klassetrin angående notatteknikker til den faglige læsning.

Fag	VØL	Procesnotat	Ordbetydning	Tidslinje	Brainmap	Tip en tekst	Egne skemaer
N/T	X		X		x	X	x
Kristendom			x	x		X	
Historie			X	x	X	x	
Matematik		x	X				
Dansk	x		x		x		

Link til notatteknikker: [Notatteknikker](#)

Hver uge lånes der bøger på skolebiblioteket

Evaluerings:

Obligatorisk evaluering:

- National Overgangstest i begyndelsen af skoleåret
- Digital ST 4
- SLP 2

Løbende evaluering:

- Læsemåling (finde det aktuelle lixtal for hver enkelt elev)

Forventninger til forældrene:

Vi forventer at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og evt. ugeplaner på Aula, og støtter barnet i at overholde de aftaler, som laves omkring læsning og andet hjemmearbejde.

- Desuden forventes, at forældrene følger og stimulerer elevernes læsning ved bl.a. at,
- samtale med barnet om læsning og andre emner, som udvikler barnets almene viden
  - være med til at danne grundlaget for en klasse med læsere, som har stor læselyst

5. klasse

Læsning i folkeskolen

Mål:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 25 - 30
- beherske sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af kendte og nye ord i forskellige teksttyper
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læseforståelsesstrategier
- søge forklaringer på ord og fagudtryk i trykte og elektroniske ordbøger
- anvende forskellige læseteknikker
- udvikle læsehastighed og tilpasse læsemåde til genre og sværhedsgrad
- fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form
- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse
- læse med øget bevidsthed om eget udbytte af det læste
- udvikle og vedligeholde hensigtsmæssige læserutiner og oparbejde læsekultur
- søge skøn- og faglitteratur på bibliotek og internet til egen læsning og opgaveløsning
- læse lette norske og svenske tekster

Handleplan:

De grundlæggende læsefærdigheder skal fortsat udvikles ved en systematisk og omhyggelig læseundervisning på mellemtrinnet. Der er fokus på konsolidering og automatisering af læsefærdigheder, på læselyst og på udvikling af strategier til læseforståelse i alle fag.

Intowords: Alle elever kender til de grundlæggende muligheder i programmet. Der arbejdes fortsat på at tilpasse brugen til den enkeltes behov. Ved skriftlige opgaver arbejdes der med, at den skrevne tekst skal læses af én af Intowords stemmerne med henblik på at støtte eleven i at selvevaluere og videreudvikle egen tekst. Intowords kan downloades af alle elever i Viborg kommune [Intowords](#)

Faglig læsning:

Fag	VØL	Proces-notat	Ordbetydning	Tidslinje	Brainmap	Tip en tekst	Faraolæsning	Kolonne notat	Resume/stikord	Egne skemaer
N/T	x		X		x	X			X	x
Kristendom			x	x		X			X	
Historie			X	x	X	x		x	X	
Matematik		x	X							
Dansk	x		x		x		x		x	x

Link til notatteknikker: [Notatteknikker](#)

Hver uge lånes der bøger på skolebiblioteket.

Evaluerings:

Obligatorisk evaluering:

- Sætningslæseprøve 2 (SLP2)
  - Grammatik læseprøve 5. årg. Efterår og forår
  - Digital ST 5
  - Læringskonference
- Løbende evaluering:
- Læsemåling (finde det aktuelle lixtal)

Forventninger til forældrene:

Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula og støtter barnet i at overholde de aftaler, som laves omkring læsning og andet hjemmearbejde.

Desuden forventes, at forældrene følger og stimulerer elevernes læsning ved bl.a. at,

- samtale med barnet om læsning og andre emner, som udvikler barnets almene viden
- være med til at danne grundlaget for en klasse med læsere, som har stor læselyst

6. klasse

Læsning i folkeskolen

Mål:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 30-35 med en hastighed på 180 ord/minuttet
- beherske sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af kendte og nye ord i forskellige teksttyper
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læseforståelsesstrategier
- søge forklaringer på ord og fagudtryk i trykte og elektroniske ordbøger
- anvende forskellige læseteknikker
- fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form
- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse
- udvikle og vedligeholde hensigtsmæssige læserutiner og oparbejde læsekultur
- søge skøn- og faglitteratur på bibliotek og internet til egen læsning og opgaveløsning
- læse lette norske og svenske tekster.

Handleplan:

De grundlæggende læsefærdigheder skal fortsat udvikles ved en systematisk og omhyggelig læseundervisning på mellemtrinnet. Der er fokus på konsolidering og automatisering af læsefærdigheder, på læselyst og på udvikling af strategier til læseforståelse i alle fag. Ved skriftlige opgaver kan der arbejdes med, at den skrevne tekst kan læses af én af Intowords-stemmerne med henblik på at støtte eleven i at selvevaluere og videreudvikle egen tekst. Intowords kan downloades her: [Intowords](#) af alle elever i Viborg kommune

Faglig læsning

Der er på mellemtrinnet aftalt følgende for 6. klasse angående notatteknikker/faglig læsning:

Fag	VØL	Proces-notat	Ordbetydning	Tidslinje	Brainmap	Tip en tekst	Farao-læsning	Kolonne-notat	Resume Stikord	Referat Stikord
N/T	X		X		X	X				
Kristendom			X	X		X				
Historie			X	X	X	X		X	X	X
Matematik		X	X							
Dansk	X		X		X		X		X	X

Link til notatteknikker: [Notatteknikker](#)

Hver uge lånes der bøger på skolebiblioteket.

Evaluerings:

Obligatorisk evaluering:

- National overgangstest i læsning - efterår
- Læringskonference
- Grammatip Læseprøvefor 6. klasse både i efterår og forår
- Digital ST6 både i efterår og forår

Løbende evaluering:

- Lixmåling 1 gang om året på samtlige elever
- Elevsamtale, hvor samtalearket udfyldes

Forventninger til forældrene:

Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula og støtter barnet i at overholde de aftaler, som laves omkring læsning og andet hjemmearbejde.

Desuden forventes, at forældrene følger og stimulerer elevernes læsning ved bl.a. at,

- samtale med barnet om læsning og andre emner, som udvikler barnets almene viden
- være med til at danne grundlaget for en klasse med læsere, som har stor læselyst

UDSKOLING

7. klasse

Læsning i folkeskolen

Mål:

Når eleverne starter i 7. klasse i udskoling, arbejdes der videre med læseudviklingen på baggrund af de kundskaber og færdigheder, eleverne har tilegnet sig på mellemtrinnet. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 35-40 med en læsehastighed på 200 ord/minuttet
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læseforståelsesstrategier
- søge forklaringer på ord og fagudtryk i trykte og elektroniske ordbøger
- udvikle læsehastighed og tilpasse læsemåde til genre og sværhedsgrad
- fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form
- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse
- læse sig til viden i fagbøger, aviser, opslagsværker og på internet
- fastholde hensigtsmæssige læserutiner med henblik på en langsigtet læsekultur
- foretage målrettet og kritisk søgning af skøn- og faglitteratur på bibliotek og i digitale medier til egen læsning og opgaveløsning
- læse lette norske og svenske tekster

Handleplan:

Ved overgangen fra mellemtrin til udskoling er der øget fokus på den faglige læsning og tilegnelse af det mere komplicerede faglige læsestof.

Læsevejlederen tilbyder faglærerne, i samarbejde, at tilrettelægge et kursus i den faglige læsning i alle fag. I samarbejde med dansklæreren afholder læsevejlederen hastighedskursus og et niveaudelt læsekursus i faglig læsning i dansk. Eleverne i 7. klasse prøver projektarbejdsformen med henblik på at klargøre dem til Projektopgaven og prøveformerne med problemstillinger i 9. klasse.

Evaluering:

Obligatorisk evaluering:

- Digital ST 7
- Grammatik i efterår og forår
- Læringskonference

Løbende evaluering:

- Elevsamtaler

Forventninger til forældrene:

Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula.

Ligeledes forventer vi, at forældrene bakker op omkring elevens lektielæsning og undervisningen.

8. klasse

Læsning i folkeskolen

Mål:

I 8. klasse i udskolingen arbejdes der videre med læseudviklingen på baggrund af de kundskaber og færdigheder, eleverne har tilegnet sig på mellemtrinnet og i 7. klasse.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 40-50 med en hastighed på 220 ord/minuttet
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læseforståelsesstrategier
- søge forklaringer på ord og fagudtryk i trykte og elektroniske ordbøger
- udvikle læsehastighed og tilpasse læsemåde til genre og sværhedsgrad
- fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form
- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse
- læse sig til viden i fagbøger, aviser, opslagsværker og på internet
- fastholde hensigtsmæssige læserutiner med henblik på en langsigtet læsekultur
- foretage målrettet og kritisk søgning af skøn- og faglitteratur på bibliotek og i digitale medier til egen læsning og opgaveløsning
- læse lette norske og svenske tekster

Handleplan:

Der er fortsat øget fokus på den faglige læsning og tilegnelse af det mere komplicerede faglige læsestof. I samarbejde med dansklæreren kan læsevejlederen afholde et kursus i læseforståelse og niveaudelt læsekursus i faglig læsning i dansk. Eleverne i 8. klasse prøver ligeledes projektarbejdsformen med henblik på at klargøre dem til projektopgaven og prøveformerne med problemstillinger i 9. klasse.

Undervisningen vil i et større omfang være præget af fokus på folkeskolens afgangsprøver.

Evaluering:

Obligatorisk evaluering:

- Nationale Overgangstest i begyndelsen af skoleåret
- Læseprøve fra Grammatip i efterår og forår
- Enkelte elever testes yderligere for at afdække et eventuelt behov for støtte ved afgangsprøverne

Løbende evaluering:

- Elevsamtaler
- Karakterblade i december og juni

Forventninger til forældrene:

Vi forventer, at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula. Ligeledes forventer vi, at forældrene bakker op omkring elevens lektielæsning og undervisningen.

9. klasse

Læsning i folkeskolen

Mål:

I 9. klasse i udskolingen arbejdes der videre med læseudviklingen på baggrund af de kundskaber og færdigheder, eleverne har tilegnet sig i 7. og 8. klasse.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- afkode og forstå tekster af en sværhedsgrad på lix 50-60
- beherske sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af alle typer tekster
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læseforståelsesstrategier
- søge forklaringer på ord og fagudtryk i trykte og elektroniske ordbøger
- udvikle læsehastighed og tilpasse læsemåde til genre og sværhedsgrad
- fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form
- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse
- læse sig til viden i fagbøger, aviser, opslagsværker og på internet
- fastholde hensigtsmæssige læserutiner med henblik på en langsigtet læsekultur
- foretage målrettet og kritisk søgning af skøn- og faglitteratur på bibliotek og i digitale medier til egen læsning og opgaveløsning
- læse lette norske og svenske tekster

Handleplan:

Læseundervisningen i 9.klasse tager udgangspunkt i de kundskaber eleverne har tilegnet sig i 7. og 8. klasse. Undervisningen vil i et større omfang være præget af fokus på folkeskolens afgangsprøver.

Evaluering:

Obligatorisk evaluering:

Digital ST9 i efteråret

Løbende evaluering:

- FP9 prøverne
- Elevsamtaler
- Karakterblade
- Terminsprøver

Forventninger til forældrene:

Vi forventer at forældrene holder sig orienteret om arbejdet i klassen via årsplan og ugeplaner på Aula. Ligeledes forventer vi, at forældrene bakker op omkring elevens lektielæsning og undervisningen.

ELEVER I RISIKO FOR VEDVARENDE LÆSEVANSKELIGHEDER

I den daglige undervisning afdækker børnehaveklasse-lederne, de elever, som kan være i risiko for vedvarende læsevanskeligheder.

I begyndelsen af 1. klasse testes elever med testen: Risiko for ordblindhed. Det er:

- Elever, der viser vanskeligheder ved sprogvurdering og/eller andre evalueringsværktøjer.
- Elever, der har svært ved at nå opmærksomhedspunkterne i Fælles Mål for børnehaveklasse og 2. kl.
- Elever, der har vanskeligheder med tilegnelsen af bogstaver og bogstavlyde
- Elever, der har vanskeligheder i den tidlige læse- og staveundervisning (kan ikke læse lydrette ord og almindelige ikke-lydrette ord)
- Elever med en ordblind forælder

1. Klasse: 1. intensive kursus

På baggrund af evaluering af elevernes læsning i november/december måned udvælges et mindre hold fra de to 1. klasser. De udvalgte elever er endnu ikke kommet i gang med at tilegne sig en egentlig læsefærdighed.

Eleverne undervises individuelt i en periode der er afstemt efter de enkelte elever og i samarbejde med årgangsteamet.

De udvalgte elevers forældre informeres af læsevejlederen via Aula

Forældrene inviteres til at komme og deltage i en undervisningssituation. Vi har en forventning om, at forældrene aktivt vil indgå i træningsarbejdet med læsning hjemme, så det er vigtigt, at de har set, hvordan arbejdet gribes an.

Afslutningsvis evalueres med henblik på elevernes udbytte af det "Intensive kursus"

Herefter orienteres forældrene om resultatet.

2. Klasse: 2. intensive kursus

På 2. årgang tilbydes de elever, som endnu ikke har automatiseret deres læsning et "Intensivt kursus. Typisk arbejdes der med fonologisk opmærksomhedstræning, læsetræning og kvalificerende it samt videreførelse af tapping. For elever, som viser vanskeligheder i forbindelse med DVO-screeningen i marts 2. klasse, iværksættes en fast procedure.

3. Klasse: 3. intensive kursus

1. Eleverne testes individuelt 1. individuelle undersøgelse.
2. Eleverne tilbydes et "Intensivt kursus" sammen med andre elever fra årgangen.
3. Herefter testes eleverne igen individuelt i 2. individuelle undersøgelse.
4. Der afholdes møde med teamet vedr. de individuelle resultater.
5. Hvis der er grundlag for en ordblindetest ift. de individuelle resultater og de daglige observationer, kontaktes forældrene (samtykkeerklæring skal udfyldes)
6. Hvis ordblindetesten er rød, afholdes møde med forældre, kontaktlærer samt ordblindevejleder, hvor det vurderes om der skal iværksættes en henvisning til Læsecentret.
7. Eleven tilmeldes NOTA, hvis eleven er rød i ordblindetesten og der udformes en handleplan i samarbejde med forældre, elev, lærer og ordblindevejleder.

Elever, der testes rød i den Nationale ordblindetest, tilmeldes NOTA og dermed få adgang til lydbiblioteket.

I forbindelse med afgangsprøverne i 9. klasse har elever med særlige behov mulighed for fravigelser, hvis de i det daglige bruger hjælpemidler. Det kan dreje sig om forlænget tid - individuel diktering - og anvendelse af kvalificerende it-støtte (f.eks. Intowords).

Læringskonferencer

Læsevejlederen fastsætter, i samarbejde med ledelsen, datoer for læringskonferencerne, som afholdes for samtlige årgange en gang om året.

På konferencen deltager årgangsteamet, så alle lærere omkring eleverne er bevidste om klassens standpunkt og potentialer i alle fag.

Ved læringskonferencer i 0., 3. og 6.årgang deltager desuden klassens kommende dansklærere.

Klassens resultater gennemgås ud fra materiale, som læsevejlederen har udarbejdet på baggrund af læse- og staveresultaterne og andre faglige test, som lærerne i teamet har foretaget i klassen.

Læsevejlederen tilbyder sine kompetencer til alle lærerne i teamet.

Årlige handleplaner for ordblinde

Status-handleplan for
ordblinde i 5.-6. klasse

Status-handleplan for
ordblinde 6.-9. klasse

Læsehold for ordblinde

De ordblinde på 7. og 8. årgang tilbydes et kursus på 3 uger x 8 lektioner for at opøve kompetencer i brugen af It-kompenserende hjælpemidler. Kurset gennemgår

- ▶ afkodning i bog på rette niveau
- ▶ lyttelæsning på alderssvarende niveau
- ▶ tapping – orddelingskendskab
- ▶ arbejde med ordforslag i skriftligt udtryk, med særligt henblik på jokertegn
- ▶ Brug af søgefunktion i pdf-filer
- ▶ Skrive i redigerbare pdf-filer
- ▶ Brug af Say-hi, Bedre dansk og andre sprog-hjælpemidler
- ▶ Downloads af fagordlister på Intowords
- ▶ fagspecifik træning af hjælpemidlerne
- ▶ Gennemarbejdelse af test o.l. for at se hvordan brug af hjælpemidler forbedre resultatet.
- ▶ Øvelse i Tale-til-tekst
- ▶ OCR-behandling af billeder så de bliver læsbare
- ▶ Generel træning med Intowords-træneren
- ▶ Bevidstgørelse af forskellen på software Intowords og Intowords Cloud